

SOLUȚII TIC PENTRU PRESTAREA SERVICIILOR JURIDICE LA DISTANȚĂ

Lidia POPOV, dr., lect. univ.

*Facultatea de Științe Reale, Economice și ale Mediului,
Universitatea de Stat „Alec Russo” din Bălți*

Vladimir COCIERU, drd.

Universitatea Liberă Internațională din Moldova

Abstract: *This article describes the ICT solutions for the provision of remote legal services. Also, there are presented digital competencies formed and developed at the future specialists in the socio-legal field that they will apply in practice, in their professional field for the supplying of on-line services. Some types of legal services which can be provided remotely are highlighted, in different countries, as well as the resolution of these activities both during the pandemic and hereafter.*

Keywords: *Application, information and communication technologies (ICT), digital skills, pandemic, legal services, service provision/delivery, remote meeting.*

Introducere

Secolul al XXI-lea îl putem considera secolul tehnologiilor informaționale și comunicaționale, deoarece acestea cu îndrăzneală au pătruns, practic, atât în domeniile profesionale ale unei societăți contemporane, cât și în viața cotidiană. Tehnologiile informaționale și comunicaționale (TIC) ocupă un loc tot mai important în viața de toate zilele, devenind o parte integrantă a culturii moderne, inclusiv a învățământului. Instrumentele TIC au un efect pozitiv asupra procesului de instruire, și anume asupra celor formabili. Actualmente, întreaga societate este complet dependentă de TIC care se dezvoltă cu o viteză destul de mare. Astăzi, soluționarea unei probleme prin intermediul unui calculator, depinde, de rând cu alți factori, de tehnologia informațională utilizată.

La locul său de muncă, orice specialist utilizează zi de zi TIC în scopul de a rezolva diverse probleme din domeniul profesional, mai ales în cazul în care la ziua de astăzi, la nivel global persistă așa-numita pandemie, boala secolului al XXI-lea și care nu ne permite să prestăm servicii face-to-face, decât la distanță [1]. De-a lungul istoriei, omenirea s-a confruntat constant cu trei probleme cruciale: războiul, foametea și molimele și, în mare măsură, în secolul al XX-lea, a

reușit să le rezolve. Războiul nu mai are aceeași putere de distrugere, foametea dispare, molimele nu mai fac ravagii. Ce anume va lua însă locul războiului, foametei și molimelor în agenda omenirii? Ce destin vom alege pentru noi înșine, ce scopuri ne vom stabili?

Profesorul istoric israelian, titular la departamentul de Istorie al Universității Ebraice din Ierusalim, Yuval Noah Harari, care din perspectivă istorică abordează molimele, încheie un capitol dintr-o lucrare a sa, recent elaborată, cu următoarea frază: „Epoca în care omenirea stătea neputincioasă în fața epidemiilor naturale probabil a luat sfârșit” și numai la doar patru ani, după publicarea acesteia, ne aflăm în situația invers proporțională celei descrise din care aș face o concluzie, precum că suntem puternic afectați, dar nu neputincioși [5, p. 20].

Virusul nou apărut a generat o criză care nu se oprește la frontiere, ci afectează toate domeniile de activitate, situația modificându-se rapid, iar informațiile cu privire la acest subiect evoluează cu o viteză destul de mare. În legătură cu această pandemie, Guvernul Republicii Moldova a aprobat modificarea și completarea Codului muncii referitor la munca la distanță¹⁹. Astfel, aceasta reprezentând forma de organizare a muncii în domeniile de activitate în care este posibilă desfășurarea acesteia, prin care salariatul își îndeplinește atribuțiile specifice funcției pe care o deține, în afara locului de muncă organizat de angajator, folosind inclusiv TIC. În lucrare se descriu competențele digitale pe care le dobândesc viitorii specialiști din domeniul socio-juridic, tipurile de servicii juridice prestate la distanță în diferite țări pe urma pandemiei. Sunt coase în evidență soluțiile TIC care permit și facilitează prestarea serviciilor juridice la distanță.

Competențe digitale pentru prestarea serviciilor juridice la distanță

Un scop bine definit la studierea cursului universitar TIC constă în formarea abilităților și competențelor digitale la viitorii specialiști din domeniul socio-juridic pentru a deveni membri ai societății informaționale în domeniul profesional. Accentul se pune pe formarea specialiștilor cu competențe digitale performante pentru a putea face față tuturor situațiilor create în domeniul profesional, și anume pentru a putea aplica în practică TIC în caz de necesitate prestării serviciilor juridice la distanță. Odată cu ridicarea nivelurilor TIC și a solicitărilor la locul de muncă și, ținând cont de faptul că locul de muncă dictează anumite cerințe față de un specialist, aceștia trebuie să dețină un nivel de competențe digitale acceptabil.

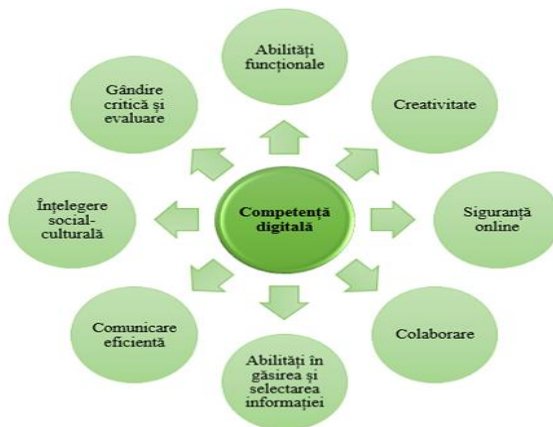

Figura 1. Componentele competenței digitale

Competența digitală este una dintre cele opt competențe-cheie care trebuie să le formeze sistemul educațional, valabile pentru orice profesie, dezvoltate ca parte a implementării inițiativei „Education & Training 2010”, care reprezintă obiective strategice ale Comisiei Europene pentru educație și formare. În 2006, Parlamentul European și Consiliul Uniunii Europene au adoptat o Recomandare cu privire la stabilirea de competențe-cheie pentru învățarea de-a lungul vieții

¹⁹ <https://www.bizlaw.md/proiectul-privind-modificarea-codului-muncii-ce-va-reglementa-munca-la-distanța-definitiv-și-ce-prevederi-noi-au-fost-incluse>.

(LLL=Long-Life Learning) [9]. *Competența* are misiunea să constituie o *punte de legătură* între educație și piața muncii [4], este potențialul de acțiune a persoanei, or această acțiune constă în realizarea unei sarcini complexe prin mobilizarea resurselor disponibile în diverse situații.

Conform [4], cele opt competențe-cheie sunt interdependente, iar accentul se pune, în fiecare caz, pe gândirea critică, creativitate, inițiativă, rezolvarea problemelor, evaluarea riscurilor, luarea deciziilor și gestionarea constructivă a sentimentelor.

Cea mai recentă definiție a competențelor digitale o găsim în Recomandările Consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2018: „Competențele digitale implică utilizarea cu încredere, critică și responsabilă a tehnologiilor digitale, precum și utilizarea acestora pentru învățare, la locul de muncă și pentru participarea în societate. Ele includ alfabetizarea în domeniul informației și al datelor, comunicarea și colaborarea, crearea de conținuturi digitale, siguranța, precum și soluționarea problemelor” [7,8].

Competența digitală este ceva mai mult decât competențele TIC. Competențele TIC sunt primul pas spre dezvoltarea competențelor digitale, sunt precondiții în educația pentru competențele digitale. Dacă, până nu demult, se stabileau anumite norme pentru condițiile de formare a specialistului și norme de realizare a procesului educațional, accentul fiind pus, în special, pe conținutul învățământului, în prezent, „știnta” standardizării devine finalitatea învățământului universitar, competențele digitale.

Competențele profesionale reprezintă capacitatea confirmată de a selecta, combina și utiliza adecvat cunoștințe, abilități, valori și atitudini, în vederea rezolvării cu succes a unei anumite categorii de situații de muncă sau de învățare, din domeniul profesional, în condiții de eficacitate și eficiență. În literatura de specialitate, competențele profesionale sunt abordate, de cele mai dese ori, drept: structuri dinamice ale persoanei, ce permit selectarea, mobilizarea și integrarea unui ansamblu diversificat de resurse în scopul realizării unor acțiuni pertinente care duc la soluționarea cu succes a unei situații din domeniul profesional, fie educațional, socio-juridic sau economic; calități globale ale indivizilor; rezultate ale formărilor, activităților și experiențelor trăite; realități invizibile, dar exteriorizate prin performanțe, care apar la indivizii plasați în situații complexe.

Astfel, din finalități ale învățării *competențele profesionale* se transformă în resurse pentru soluționarea eficientă a unor situații complexe din domeniul profesional.

În condițiile societății actuale un specialist bun nu este doar cel care cunoaște bine profesia îmbrățișată, ci unul care știe cum să gestioneze corect resursele informaționale din domeniul profesional, să mănuiască cu iscusință softurile utilizate în munca de zi cu zi, trebuie să facă față cerințelor dictate de piața muncii și, nu în ultimul rând, să aibă un comportament adecvat.

Astăzi, piața muncii tinde spre a învăța ceva nou în procesul de pregătire a viitorilor specialiști din domeniul profesional, în raport cu utilizarea TIC, de a cunoaște tehnologii noi interactive și de a le putea aplica în practică în domeniul de activitate. În prezent, pe piața muncii, în toate domeniile de activitate, sunt solicitați specialiștii cu abilități de utilizare a calculatorului personal în activitatea sa de zi cu zi pentru a corespunde imperativului timpului.

Viitorii specialiști din domeniul socio-juridic își formează cunoașterea prin intermediul propriei înțelegeri, iar această construcție personală este favorizată de interacțiunea cu alții care, la rândul lor, învață zi de zi. Se afirmă că adevărata învățare, ce permite transferul achizițiilor în contexte noi, este nu una simplă, activă, ci una interactivă, în cazul în care există adevăratul feedback.

Instruirea la distanță prin intermediul noilor TIC asigură o motivație sporită, cunoștințe trainice, creativitate și fantezie, comunicabilitate, implicare activă, valoarea individualității, libertatea de exprimare și nu în ultimul rând o securitate sporită și multe, multe alte avantaje.

Utilizarea noilor TIC sunt foarte utile și trebuie realizate astfel, încât să îmbunătățească calitativ soluționarea oricărei probleme din domeniul profesional. De asemenea, acestea trebuie utilizate în așa mod ca să permită formabilului să se adapteze cerințelor unei societăți aflată într-o permanentă evoluție. Aceștia trebuie să fie pregătiți, orientați cu încredere spre schimbare, ei vor simți nevoia de a fi instruiți cât mai bine pentru a face față profesiilor îmbrățișate. În ambele modalități, face-to-face și la distanță, există posibilitatea de a forma și de a dezvolta competențe digitale care includ, la rândul lor, atât avantaje, cât și dezavantaje.

Aplicațiile pertinente pentru prestarea serviciilor juridice la distanță

Odată cu situația creată la nivel global, cu apariția virusului ucigaș, sunt grav afectate nu numai omenirea, dar și toate domeniile de activitate. Din acest motiv pentru a continua activitățile în toate domeniile de activitate, inclusiv în cel sociojuridic, este necesar de a apela la instrumentele digitale. O serie de state membre au luat măsuri pentru a consolida utilizarea instrumentelor digitale de către sistemul judiciar având în vedere criza provocată de coronavirus [1]. Amenințarea din ce în ce mai mare a virusului COVID-19 afectează toate domeniile de activitate din întreaga lume. Natura globală și interconectată a mediului de afaceri din ziua de astăzi prezintă un risc important de întrerupere a lanțurilor de aprovizionare globale, care poate produce pierderi importante în toate domeniile profesionale.

Referitor la domeniul sociojuridic, pentru a putea face față prestării serviciilor la distanță, ar fi binevenite așa-numitele centre de instruire în care pot fi invitați cei care urmează să participe la diverse ședințe, de exemplu la ședințele judecătorești. Aici ei vor fi instruiți referitor la aplicațiile prin intermediul cărora se pot conecta la ședințele judecătorești pentru a lua parte la un proces oarecare. Astfel de centre pot fi create în diverse locuri, chiar și în cadrul primăriei, totul depinde de cât e de mare localitatea.

Cadrele juridice, adică profesioniștii domeniului sociojuridic, ar trebui să facă un tip de instruire persoanelor mai în vârstă care nu fac față utilizării TIC, ca aceștia să fie ghidați în așa mod, încât să le fie ușor de a participa la vreo ședință a judecătorești la distanță. Să elaboreze un regulament, o metodologie care i-ar ghida permanent pe cei care sunt mai puțin cunoscuți cu TIC, pentru a *minimiza prezența* în cadrul instituției juridice, în cazul cercetărilor diferitor probleme, atât în perioada pandemiei, cât și în afara acesteia.

În mod acesta, persoana respectivă nu se va deplasa spre judecătorești, nu va suporta diferite cheltuieli, nu se va obosi, nu va pierde o zi de muncă de la serviciu unde activează etc. Astfel, toate acestea fiind avantaje destul de binevenite (de exemplu, poate fi exclusă corupția), nu excludem totuși probabilitatea unui șir de dezavantaje generate de situația creată.

De asemenea, ar putea fi gândite niște măsuri de digitalizare care ar facilita munca la distanță, de exemplu soluții TIC, și anume: Ce fel de instrumente? Cum să le utilizeze? În ce situații să le utilizeze, ținând cont că întâlnirea virtuală este un mod perfect de videoconferință pentru organizarea de ședințe de judecată, ședințe de consiliu, ședințe ale primăriei și seminarii Web etc.

Pentru soluționarea oricărei probleme din domeniul profesional, ne vin în ajutor următoarele aplicații utilizate pentru prestarea serviciilor juridice la distanță, Fig. 2, toate având o interfață clară și destul de ușor de utilizat și, cel mai important, există posibilitatea de a le utiliza gratis în funcție de situație.

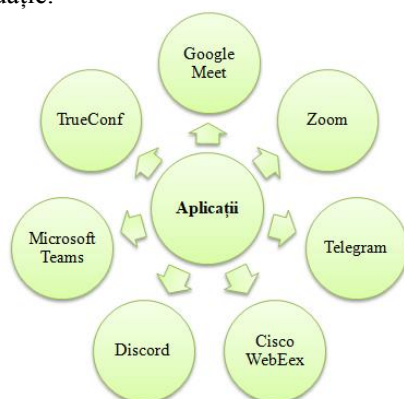

Figura 2. Aplicații utilizate pentru prestarea serviciilor la distanță

Să descriem, în continuare, aceste aplicații începând cu **Zoom**. Aplicația prezintă o platformă care îți permite să faci conferințe face-to-face, lecții online, ședințe de judecată etc. Versiunea gratuită oferă un serviciu de chat video care permite până la 100 de dispozitive simultan, cu o restricție de timp de 40 de minute pentru conturile gratuite care au întâlniri de trei sau mai

mulți participanți și 24 de ore (clienți înregistrați). Utilizatorii au opțiunea de a face upgrade prin abonarea la unul dintre planurile sale, cea mai mare permițând până la 1000 de persoane simultan, fără restricții de timp. În realitate, fiecare conferință are nevoie de o gazdă, adică o persoană care trebuie să aibă un cont care poate fi gratuit sau plătit și care este responsabilă să creeze conferințe cu participanții care nu vor avea nevoie de un cont aparte, doar va trebui să instaleze pe calculator aceasta aplicație. Un avantaj imens al acestui program special de conferințe video este capacitatea avansată de a desfășura seminarii Web și prezentări [12]. Are multe opțiuni cu rolul de a compensa distanța fizică și de a face conferințele cât mai apropiate de cele reale și cât mai interactive. Astfel, fiecare participant poate vorbi, dacă are acces la microfon, poate să fie văzut, dacă are acces la camera Web și, pe rând, se poate da și „Share screen”, adică unul din participanți poate împărtăși ecranul său cu ceilalți participanți.

Aplicația are și un chat, adică o fereastră în care participanții pot scrie mesaje către gazdă sau către ceilalți participanți și de asemenea pot trimite și fișier. În plus, se pot folosi și câteva gesturi non-verbale pentru a atrage atenția celui care prezintă. De exemplu, există un buton pentru a ridica mâna, evident virtual, va apărea un simbol pe ecran sau alte butoane prin care se poate sugera celui care vorbește să încetinească sau să mărească ritmul. Se poate împărtăși nu doar ecranul, ci și sunetul de pe unul dintre calculatoare, folosind opțiunea „Share computer sound”, în acest fel toți participanții se pot uita, de exemplu, la un material video împreună, în același timp și apoi să-l analizeze.

Aplicația are posibilitatea de a înregistra aceste conferințe, audio și video în caz că vreți să împărtășiți ulterior cu persoane care, din anumite motive, nu au putut participa sau să le trimiteți celor care au participat pentru o vizionare repetată. Încă o funcționalitate foarte utilă este funcția de „Breaking rooms”, adică camerele de lucru în care participanții pot fi împărțiți în grupuri și pot lucra separat, în echipe, urmând ca apoi să se reunească toți în camera principală și să împărtășească concluziile din grup. Poate fi utilizat cu ușurință atât de pe smartphone, cât și de pe laptop sau PC. [12].

Aplicația **Google Meet** prezintă un serviciu de comunicare video dezvoltat de Google. Este una dintre cele două aplicații care înlocuiesc Google Hangouts, cealaltă fiind Google Chat. Cu această aplicație este ușor să inițiezi o întâlnire video în siguranță, face disponibile pentru toată lumea funcțiile de conferințe video la nivel de companie. Acum, oricine are un cont Google poate să creeze o întâlnire online cu până la 100 de participanți și să beneficieze de întâlniri de până la 60 de minute, pentru fiecare întâlnire – varianta gratuită și până la 250 de participanți, pentru companii. Interfața acestei aplicații poate fi configurată în limba dorită, practic are aceleași funcții ca și aplicația Zoom. Funcțiile aplicației gratuite: beneficiază de conferințe video gratuite; oferă măsuri de prevenire a abuzurilor, de exemplu, împotriva infractorilor informatici, pentru a te ajuta să îți protejezi datele și confidențialitatea; oferă un număr nelimitat de întâlniri; subtitrări live în timpul întâlnirii; compatibil cu toate dispozitivele; ecran de previzualizare video și audio; aspecte și setări pentru ecran care se pot ajusta; comenzi pentru gazdele în întâlnirilor; permiterea accesului la ecran pentru participanți; schimbul de mesaje cu participanții; integrarea cu Google și cu alte aplicații Microsoft Office etc. [12].

Aplicația **Discord** este o aplicație gratuită pentru videoconferințe cu timp nelimitat. Acest serviciu a devenit mult mai popular, chiar și în rândul publicului de afaceri. Marele avantaj – este gratuit și cu o calitate bună de transmitere a sunetului, disponibilă în 27 de limbi un număr mare de participanți și nelimitat în timp, cu funcții asemănătoare aplicației Zoom [3].

Aplicația **TrueConf** este o aplicație perfectă pentru videoconferință, poate găzdui conferințe 4K (Ultra HD, adică o multiplicare de 4 ori a rezoluției). Majoritatea smartphone-urilor moderne au camere frontale capabile să ofere această rezoluție, iar camerele Web nu sunt neobișnuite. În funcție de versiune, până la 1000 de participanți se pot conecta la o singură conferință video care poate fi înregistrată. Programul are capacitatea de a apela telefoane fixe. O platformă solidă pentru comunicări care reduce cheltuielile cu infrastructura de videoconferință; aplicații client pentru fiecare platformă; software de conferințe video găzduit și securizat

etc. Aplicația respectivă include următoarele funcții: înregistrarea întâlnirii; programare flexibilă; dispozitiv-agnostic etc. În timpul ședinței, orice participant poate deveni vorbitor prin trimiterea unei solicitări moderatorului. Acest lucru facilitează administrarea și moderarea întâlnirilor la scară largă, fără a fi nevoie de a menține microfonul tuturor participanților dezactivat. Toți participanții au garanția de a se alătura întâlnirii indiferent de dispozitiv, browser, platforma de întâlnire sau sistemul de cameră utilizat. Cu **TrueConf**, moderatorii vă pot gestiona rapid și eficient întâlnirea de la distanță. Datorită controalelor avansate ale gazdei, puteți ține participanții neinvitați în afara întâlnirilor. Blocarea întâlnirilor vă ajută să vă păstrați conferințele în siguranță, asigurându-vă că niciun participant suplimentar nu se poate alătura – chiar dacă sunt utilizatori autorizați. Cu **TrueConf Online** – 120 de participanți. Dacă se organizează o întâlnire virtuală cu mai mulți participanți, atunci se atribuie roluri fiecărui participant, din cele patru disponibile: proprietar, moderator, prezentator, participant [11].

Aplicația **Microsoft Teams** este o platformă de comunicare și colaborare orientată spre afaceri, care combină chat-ul la locul de muncă, întâlnirile video, stocarea fișierelor și integrarea aplicațiilor, disponibilă în 26 de limbi. Este unul dintre cele mai populare pachete de colaborare, acceptă apelurile video, iar versiunea sa gratuită a fost îmbunătățită cu funcții suplimentare. Spre deosebire de alte aplicații, aplicația oferă instrumente de colaborare suplimentare, cum ar fi chat-uri, stocare de fișiere, versiuni Web gratuite de Word și Excel. În versiunea gratuită, acceptă apeluri video de grup de până la 50 de persoane. Cu toate acestea, organizarea de întâlniri mari (până la 250 de participanți), înregistrarea și programarea conferințelor video vor necesita deja un cont aparte plătit de la 60 de dolari pe an. Întâlnirile pot fi programate sau create ad-hoc, iar utilizatorii care vizitează canalul vor putea vedea că o întâlnire este în curs de desfășurare. Clienții și managerii acestora au acces ușor la toate modalitățile posibile de comunicare electronică și prelucrare comună a datelor; pentru fiecare proiect, e posibil de comunicat sub forma unui chat colectiv; documentele procesate sunt plasate într-un spațiu de stocare securizat, cu acces la acestea; sunt acceptate toate dispozitivele mobile moderne etc. [6].

Aplicația **Telegram** este o aplicație dedicată chat-ului, oferă toate funcțiile pe care le are și WhatsApp pe partea de chat, însă are de partea lui o mulțime de avantaje care, la o simplă comparație, îl scot învingător fără drept de apel în fața altor aplicații și suportă mai multe conturi. În afară de faptul că limita pentru grupurile de discuții pe **Telegram** este de 100.000 de persoane, această funcție este per ansamblu net superioară celei din WhatsApp. Notificările inteligente, instrumentele de administrare, limita de 1,5 GB pentru fișierele trimise și discuțiile publice sunt câteva dintre facilitățile care recomandă aplicația pentru grupurile de discuții. Aceasta oferă mai multe „camere de chat”, unde utilizatorii au posibilitatea de a seta un „cronometru” pentru ca mesajele trimise să dispară într-o anumită perioadă, de obicei între un minut și cinci minute. Securitatea în această aplicație e la un nivel înalt și are un lucru care îl deosebește de celelalte aplicații, și anume „Canalele”. În această aplicație poți crea un canal pentru proiectul tău la care alți oameni se abonează și primesc notificări atunci când publici ceva, exact așa cum te vei abona la un blog numai că postările îți vin direct în chatul din **Telegram** cu posibilitatea doar de a citi. Această aplicație are următoarele avantaje: (1) Comunicare directă; (2) Oameni pasionați; (3) Orice tip de fișier; (4) Integrarea cu Bots (mici aplicații care îți măresc funcționalitatea). Unicul dezavantaj în momentul de față constă în lipsa sistemului de explorare [10].

O altă aplicație populară pentru prestarea serviciilor la distanță este **Cisco WebEx**. În timpul focarului de coronavirus, compania și-a consolidat planul gratuit: acum durata conferințelor nu este limitată, iar numărul maxim de participanți a crescut la 100. Aplicația **Cisco WebEx** este una dintre cele mai apreciate și utilizate soluții de colaborare la nivel global, este o soluție pentru găzduirea de seminarii Web interactive sau evenimente virtuale la scară largă, are capacitatea de a oferi instrumente de colaborare online, cum ar fi forumuri de discuții, partajarea documentelor etc. Are o limită de 50 de minute (serviciu gratuit) și 24 de ore (clienți înregistrați), este o alternativă pentru aplicația Zoom. Pachetul gratis, suportă până la 100 de participanți pentru fiecare conferință și practic are aceleași funcții pe care le are și aplicația Zoom.

Este de 12 ani consecutiv lider al pieței soluțiilor de colaborare și deține titlul „Best Meeting Solutions of 2020”, Cisco WebEx stă bine și la capitolul siguranță, integrând nativ elemente de securitate necesare lucrului la distanță. Caracteristicile sale unice au pus de foarte mult timp această aplicație pe lista cu cele mai bune soluții de videoconferințe. Cisco WebEx este o platformă flexibilă pentru comunicare audio-video, extrem de utilă. Întâlnirile pot fi programate extrem de simplu, direct din aplicație, iar interfața acesteia oferă un suport excelent, în cazul ședințelor în care se dezbate și anumite idei [2].

Tipurile de servicii juridice prestate la distanță în diferite țări

Atât în țara noastră, cât și în alte țări, pe timpul pandemiei, prestarea unor servicii juridice au avut și au loc în continuare, la distanță, prin intermediul a diferitor instrumente digitale. Printre serviciile juridice existente vom enumera câteva dintre ele: Reprezentare în procesele de pre-judecată; Reprezentare în instanțele judecătorești; Asistență și consiliere juridică la încheierea de contracte; Consultanță și reprezentare la negocieri și activități legate de colectarea și recuperarea datoriilor; Servicii de mediere; Servicii notariale și traduceri; Asistență juridică pe cazuri penale și contravenționale; Asistență și consultanță juridică etc.

Personal, asistând la diverse videoconferințe, aș vrea să aduc argumente că e mult mai bine de a presta servicii online decât face-to-face, la distanță sunt mult mai multe avantaje. Prestării serviciilor la distanță, în diverse domenii de activitate, i-a fost dat startul încă demult atât la noi în țară, cât și peste hotarele ei. Nu pandemia a scos în relief, în toate țările lumii, munca la distanță, ci doar a accelerat-o și nimic mai mult. *De ce la distanță e mai avantajos a presta diverse servicii?*

În primul rând, cel ce prezintă întâlnirea cu participanții este cu mult mai bine pregătit, din motiv că își dă bine seama că va fi vizualizat de un public mare; ecranul se vede foarte bine, indiferent că ești așezat la prima sau la ultima masă; conferința este în casa ta; reduceri de cheltuieli; nu trebuie sa te deplasezi pana la serviciu; ai un program flexibil; ești mai puțin stresat; economisirea timpului pe care îl petreci pe drum până la birou etc.

Există, bineînțeles, și dezavantaje ce țin de următoarele: lipsa de control asupra angajatului, în timp ce comoditatea și timpul economisit reprezintă beneficii din perspectiva angajaților; singurătate; plictiseală și sedentarism; comunicare dificilă cu colegii; diminuarea loialității; factorul imprevizibil etc.²⁰

În continuare se face o analiză comparativă a prestărilor diferitor servicii online în câteva țări ale lumii. În Austria, au fost luate măsuri imediate în ceea ce privește infrastructura și aplicațiile pentru a consolida și a garanta în mod special munca la distanță, videoconferințele, lărgimea de bandă și conectivitatea suficiente, precum și transmiterea în condiții de siguranță a informațiilor confidențiale sau sensibile. Serviciile juridice, inclusiv munca notarială, cum ar fi autentificarea documentelor și redactarea actelor notariale, ședințele de judecată sunt prestate cu succes, prin mijloace de comunicare electronică. Notarul trebuie să aibă un canal de comunicare video stabil cu partea vizată și să respecte anumite măsuri de siguranță în timpul procesului de identificare. Această procedură electronică este permisă numai pentru înființarea unei societăți cu răspundere limitată.

Consiliul Judiciar Suprem din Bulgaria a emis ordine pentru depunerea de documente la instanțe și la parchet prin poștă sau pe cale electronică, precum și pentru consultarea dosarelor prin telefon sau utilizând instrumentele digitale. Pentru ședințele de judecată menționate, citațiile sunt notificate atât prin telefon, cât și pe cale electronică.

În Republica Cehă, ședințele de judecată care nu pot fi amânate sunt efectuate cu respectarea riguroasă a restricțiilor impuse de guvern, adică fără participarea publicului, iar audierea martorilor sau a persoanei acuzate se face prin videoconferință etc.

Organele judiciare finlandeze țin ședințe de judecată cu ajutorul mijloacelor de comunicare la distanță, se acordă prioritate cauzelor necesare și urgente.

²⁰ <https://www.timpul.md/articol/munca-la-distanța-avantajele-beneficiile-si-dezavantajele-114792.html>

În Irlanda, a fost instituită infrastructura TIC necesare pentru facilitarea ședințelor de judecată la distanță care respectă totuși obligația constituțională privind administrarea publică a justiției.

Executorii judecătorești din Lituania au deja obligația de a efectua și de a înregistra toate acțiunile procesului de executare în format electronic și se fac probe menite să le permită notarilor să aprobe majoritatea tranzacțiilor prin diverse mijloace electronice.

Practic, în multe țări, inclusiv în Spania, au fost furnizate sau consolidate soluții informatice și instrumente de comunicare pentru a facilita munca la distanță a judecătorilor, a procurorilor și a altor actori juridici. De asemenea, Suedia a recurs la instrumentele de comunicare digitală și la conferințe video și telefonice în cadrul procedurilor. În contextul pandemiei, practic toți specialiștii din domeniul respectiv au dat start prestării mai intense a serviciilor juridice la distanță, concepute mulți ani în urmă și care includ atât avantaje, cât și dezavantaje. În rezultatul analizei comparative în diferite țări, scoatem în evidență următoarele: în multe țări se prestau servicii la distanță până la apariția virusului respectiv, pandemia doar a accelerat această muncă.

Concluzii

În instituțiile de învățământ superior se face tot posibilul ca viitorii specialiști din domeniul profesional să-și formeze și să-și dezvolte competențe digitale, pentru a putea aplica în practică noile tehnologii informaționale și comunicaționale prin intermediul cărora se pot presta diverse servicii la distanță.

Schimbarea modalității de prestare a serviciilor, și anume trecerea de la întâlnirile față-în-față la întâlnirile la distanță, duce la soluționarea problemelor apărute atât pe timp de pandemie, cât și în afara acesteia, simplificând multe cheltuieli din partea participanților. În aceste situații create la nivel global, utilizarea noilor tehnologii informaționale și comunicaționale la prestarea diverselor servicii la distanță este vitală.

TIC utilizate la soluționarea diverselor probleme din domeniul profesional, și anume la prestarea serviciilor juridice la distanță, sunt instrumente pertinente, ce ne motivează să desfășurăm întâlnirile cât mai calitativ, cât mai în siguranță și cu mai puține cheltuieli.

Bibliografie:

1. ABBOTT, E. *Students and teachers struggle with remote education due to coronavirus*. TheHill. Retrieved April 21, 2020
2. Cisco WebEx se extinde de la conectarea oamenilor la procesul de conectare și aplicații în timp real. Webex. [online] [citat 18.07.2020]. Disponibil: <https://www.webex.com/video-conferencing>
3. Discord, Slack pentru геймеров, превысило 250 миллионов зарегистрированных пользователей [online] [citat 23.08.2020]. Disponibil: <https://www.cnet.com/news/discord-slack-for-gamers-hits-its-fourth-year-at-250-million-registered-users/>
4. GREMALSCHI, A. Formarea competențelor-cheie în învățământul general. In: *Provocări și constrângeri: Studiu de politici educaționale*. Chișinău: S. n. Tipogr. „Lexon-Prim”, 2015. 108 p. ISBN 978-9975-9609-8-4
5. HARARI, Y, HOMO, D. *Scurta Istorie a Viitorului*. Iași: Polirom, 2018. 392p. ISBN 978-973-46-7199-1.
6. Microsoft Teams – новые возможности взаимодействия с клиентами. [online] [citat 8.08.2020]. Disponibil: <https://news.microsoft.com/ru-ru/microsoft-teams-novy-e-vozmozhnosti-vzaimodejstviya-s-klientami/>
7. POPOV, L. *Formarea și dezvoltarea competențelor digitale la studenții din domeniul socio-juridic prin utilizarea tehnologiilor interactive*. Teză de doctor în științe ale educației. Chișinău, 2020. 243 p.
8. *Recomandarea consiliului Uniunii Europene din 22 mai 2018 privind competențele-cheie pentru învățarea pe tot parcursul vieții* [online] [citat 01.08.2020]. Disponibil: [https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604\(01\)&from=LT](https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/PDF/?uri=CELEX:32018H0604(01)&from=LT)
9. Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on key competences for lifelong learning (2006/962/EC). In: *Official Journal of the European Union*. L 394/10. 30.12.2006.
10. Telegram Messenger. Google Play [online] [citat 8.08.2020]. Disponibil: [https://en.wikipedia.org/wiki/Telegram_\(software\)](https://en.wikipedia.org/wiki/Telegram_(software))

11. *TrueConf* [online] [citat 07.09.2020]. Disponibil: <https://www.softpedia.com/get/Internet/Telephony-SMS-GSM/TrueConf-Online.shtml>
12. *Zoom, Google Meet, Microsoft Teams и другие. Что нужно знать о главных приложениях для видеоконференций* [online] [citat 8.08.2020]. Disponibil: <https://www.currenttime.tv/a/video-conference-apps-covid19/30534330.html>